

SVOBODNA SLOVENIJA

“ESLOVENIA LIBRE”

Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual No. 451275

Redacción y Administración:
Calle Víctor Martínez 50 (Suc. 6)
Buenos Aires, Argentina

Año (Leto) XII. (7)

BUENOS AIRES. 10. JUNIJA (JUNIO) 1954

No. (Štev.) 22

CORREO
ARGENTINO
(Procedencia)

FRANQUEO A PAGAR

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824

Víctor Martínez 50 - Buenos Aires

Žalostna vloga

Ravno te dni mineva devet let, ko se je v Trstu končala štiridesetdnevna "strahovlada osvobojenja" titovih komunistov. Tedaj je malo manjkalo, da ni prišlo do novega spopada in tedaj so prvič padle besede, da "Tito ni nič boljši od Hitlerja in Mussolinija". Mnogi, ki so dotedaj upali, da bo Tito s svojimi partizani res osvobajal Slovensko Primorje, prinesel svobodo, so bili razočarani tako globoko, da svojemu razočaranju niti besede niso našli.

Ker je pred par tedni, t. j. neposredno pred deveto obletnico štiridesetdnevne partizanske vlade v Trstu, Tito objavil, da prepuča Trst Italiji, je prav, da ob tej priliki pogledamo še enkrat kako žalostno vlogo je igral komunizem pri reševanju slovenskih narodnih vprašanj in koliko bridkih razočaranj je prinesel. Ta žalostna vloga ni bila nič manjša ali je bil to komunizem Stalinov, Titov ali Togliattijev.

Tito je v prvih dneh maja 1945 prišel v Trst kot najbolj zvest učenec Moskve. Dasi ga je zasedel prej kot zaveznike čete, je bilo vsem poznavalcem položaja jasno, da zahodni zavezniki Trsta Titu kot moskovskemu eksponentu ne bodo dali. Lahki so tedaj že imeli svojo diplomacijo precej vpeljano, poleg tega pa so veljali zaradi demokratične vlade, ki so jo imeli in svoje, vsaj navidez spremenjene orientacije, za boljše zaveznike kot pa slugo kominterne Tita. Nesrečna strahovlada 40 dni v Trstu pa je svetu dala tudi nedvomni dokaz, da komunistična Jugoslavija ni sposobna prebaviti takega mesta kot je Trst. V javni upravi, ki jo je tedaj skušala prevzemati v Trstu, pa je doprinesla dokaz, da je vzor nesposobnosti.

Po umiku partizanskih čet, so se v mestu in okolici nastanili zavezniški vojniki. Trst je zopet zacvetel.

Prišla so pogajanja za mirovno pogodbo. Končni sklep je bil, da se ustanovi Svobodno tržaško ozemlje. Vse je kazalo, da bi v tej obliki bili slovenski interesi najboljše zavarovani, ko ni bilo mogoče tedaj misliti več na priključitev Trsta in Slovenskega Primorja k Jugoslaviji. Toda sovjetska Rusija je začela dosledno sabotirati izvedbo ustanovitve Samostojnega tržaškega ozemlja. Pri predlogih in izbiri guvernerja za STO je sovjetska Rusija, katere nesporni zaveznik je bil tedaj še Tito, vedno stavila svoj veto. In čim dalj guvernerja ni bilo, tem več ugodnih povelj so si nabirali Lahki. Tako so "slovenski Rusi" prvič potisnili v kot tisti del slovenskega življa ob morju, ki je tako rad upal, da ga more samo "slovenska Rusija" osvoboditi. Pa je prav ta prepredila stvaritev Svobodnega tržaškega ozemlja.

Leta 1948 so bile razpisane volitve v Italiji, za katere je vladna stranka rabila močan adut, ako je hotela zmagati nad najmočnejšo komunistično stranko v Zahodni Evropi. Adut so ji dali predstavniki USA, Anglije in Francije 20. marca 1948, ko so slovesno izjavili, da se bodo potegovali za priključitev Trsta Italiji. Izjava je prišla tako naglo, ker so bili zahodni zavezniki obveščeni, da misli enako izjavo podati ZSSR, da tako podpre pri volitvah italijanske komuniste. Zopet je bil Trst žrtev komunistične igre.

De Gasperi je zmagal pri volitvah in izrazil željo po izpolnitvi obljube glede Trsta. Ni še tega dobro povedal, ko je bilo svetu javljeno, da je Tito 28. junija 1948 letel iz kominforma. V novem položaju, "ptička brez gnezda", je pri zaveznikih dosegel tih pozo one obljube Italijanom glede Trsta. Sam pa je tudi pozabil, da se je še kot Togliattijev borbeni sodrug z njim dogovarjal, da zamenja z Italijani Trst za Gorico. Tega njegovega mešetarnjenja s Togliattijem pa niso spregledali zahodni zavezniki, in so videli, da bi se s Titom dal napraviti kak dogovor v svrhu miru. To je bilo toliko lažje, ker je Tito državo pripeljal na rob gospodarskega propada in je bil tako on kot vsi njegovi podaniki odvisen od ameriških dolarjev. In začela se je tekma in borba s predlogi. Nihče najbrž danes točno ne

ve koliko predlogov so stavili Titovi eksponenti, da bi se pred svetom pokazali kot miroljuben element. Dejstvo je, da je teh predlogov bilo do pozne jeseni lani 27, kar se pravi, da je Tito našel vsaj 27 načinov, kako prodati slovensko zemljo. Znova je dokazal, da ni zasledoval nobenih ciljev in koristi slovenskega naroda, niti rešitve tistih Slovencev, katerim je laški fašizem prizadejal toliko gorja. Pri reševanju tržaškega vprašanja je hotel pridobiti v svetu, da ne izgubi ameriških dolarjev, na ugledu kot "dober diplomat" in "vseumevajoč državnik". Posebej pa je moral še pri tem paziti, ker je vrgel na trg tip komunizma z označko "Made in Jugoslavia", potegnil pa je iz prodaje komunizem "Made in Moscu".

V tem svojem mešetarnjenju s slovensko zemljo je postal dolgočasen že tudi zahodnim zaveznikom. Lahki pa so postavljali med pogoji za vstop v evropsko obrambno skupnost priključitev Trsta Italiji in izpolnitev obljube iz leta 1948. Kot posledico vsega tega so 8. oktobra 1953 zapadni zavezniki izjavili, da bodo cono A prepustili Italijanom, nakar naj se oni dogovore s Titom o dokončni ureditvi odnosno likvidaciji

OB KRIZI V ŽENEVI

Pot iz zagate iščejo

Ženevska konferenca ja zašla v popolno zagato. Na reševanje tistega vprašanja, zaradi katerega se je ta konferenca sešla, tako rekoč nihče več ne misli; mislimo namreč na konferenco o tem, kako se naj izvede zedinjenje obeh Korej. Na drugo točko konference, na konocne sovražnosti v Indokini, pa se vali toliko težav, da je koncem prejšnjega tedna izgledalo, da bo konferenca sploh zastala in propadla. Zahodni zavezniki so prihajali do zaključka, da komunistom sploh ni do tega, da bi prišlo do kakega kompromisa o Indokini — konferenco v Ženevi izrabljajo samo zato, da bi med tem s svojimi vojaškimi operacijami okoli Hanoja dosegli toliko uspehov, da bi potem lahko začeli trdit, da vprašanje Indokine sploh več ne obstoja, ker so med tem že sami uredili zadevo s tem, da so celo ali pa vsaj večino dežele spravili pod svojo oblast.

CHURCHILL ODHAJA...

V Londonu so bili zelo ponosni nad tem, da je bil Eden z Ženevi tisti, ki je kot predsednik večine zasedanj doblil položaj tako v svoje roke, da je bil posrednik med komunisti in zahodnim svetom. Pri tem so mu močno pomagali indijski delegati — angleška vlada je opozarjala na dejstvo, da se je ravno v Ženevi pokazalo, kako največji član družine angleškega imperija — Indija — sodeluje z londonsko vlado. Toda vse to je bilo preračunano tako, da bodo nazadnje komunisti dopustili, da bo zmaga angleška trditve, češ da bo konferenca v Ženevi rodila svoje dobre sadove in da je zato prav, da se skupna zavezniška akcija odloži, dokler komunisti ravno na tej konferenci ne dokažejo, da jim je do tega, da pride do kompromisa med zahodom in vzhodom. Anglija je celo tvegala svoje prijateljstvo in zavezništvo z ZDA in v Londonu so celo trdili, da bo kar prav, če se ravno v Ženevi dokaže, da se morajo Amerikanci še mnogo učiti pri Angležih.

Toda kom. popuščanja v Ženevi ni bilo. Londonski listi sedaj sami povdarjajo, da si je treba kar priznati, da je konferenca v Ženevi zašla v zagato in da jo komunisti izrabljajo zato, da bi pridobili na času in zasedli čim več Indokine. Sicer da v Ženevi še ni vse izgubljeno, toda angleška mednarodna politika je dejansko doživela neuspeh.

Pri tem pa se je v listih, zlasti v konservativnih začela velika debata o tem, da je treba Churchillu omogočiti odhod v pokoj. Sicer nihče ni tako brezobziren, da bi navajal, da je Churchillova teza o ženevski konferenci propadla in da je tedaj njegova krivda, da je angleška zunanja politika doživela poraz. Vendar pa omenjajo, da je postal Churchill v

Svobodnega tržaškega ozemlja. A prišli so olja na ogenj in prišlo je do rožljanja na obeh straneh. Končen sklep je bil naj konferenca peth — USA, Anglija, Francija, FLRJ in Italija — odloči kako in kam z neroteno tržaško državo. A do konference ni prišlo.

Prišlo se je novo poglavje dogovarjanja za zaprtimi vrati. Vsebinski in sklepi teh dogovorov naj bi ostali še tajni. V veliko jezo Angležev pa je Tito to tajnost prekršil in izblebetal svetu pred par tedni svoj zadnji predlog o ureditvi vprašanja glede Trsta. Po tem predlogu naj bi Tito obdržal cono B, mesto Trst in cono A z izjemo enega ali dveh krajev pa bi dobili Italijani. Po Titovem predlogu naj bi se ob državi zavezali, da nobena ne bo nikoli več postavljala novih zahtev glede ureditve tržaškega vprašanja. Jugoslavija le zahteva od zapadnikov malo protislugo, da bi stavili na razpolago denar, da se napravi v Kopru malo pristanišče ter s Koprom zveza z nekaterimi centri v Jugoslaviji.

Tito je predlagal, da se Trst priključi Italiji.

To je zadnji in ne najmanjši dokaz kako žalostno vlogo igra komunizem pri reševanju bitnih vprašanj za obstoj slovenskega naroda.

svojih zunanjepolitičnih izjavah tako medel, da je treba predati vodstvo vlade mlajšemu možu. Da se še bolj izkaže, da ni Churchill kriv poloma v zunanji politiki, so poslanci konservativne stranke izzvali zanimiv konflikt: angleški parlamentarci so dosedaj imeli zelo slabe plače. Churchill je zato sklenil parlamentu predložiti predlog, ki bi znatno zvišal plače poslancem. Toda proti temu so se bučno uprli konservativni poslanci, ki sedaj trdijo, da je ta Churchillov predlog dokaz "diktature", ki jo on izvaja v stranki. Poslanci ne žele povijanja, ker se ne žele podvreči Churchillovemu "diktatu". Razlog več, da naj Churchill odide v pokoj. Ker je v Ženevi potek konference tak, da bo vedno več debat o angleški zunanji politiki, se mora računati, da bo morala vlada zaradi vseh teh zadev kmalu na volitve. Toda volilno borbo mora voditi mož mlajših let ne pa Churchill, ki bi verjetno moral še iskati dosti dokazov o tem, da bi razorožil tiste, ki ga najbolj kritizirajo. Novi predsednik vlade in vodja stranke pa mora imeti dovolj časa, da se uveljavi in da pokaže volilecem že tudi prvi uspehe. Ker računajo, da bo Churchill oktobra odstopil, bi mogel Eden šele na pomlad 1955 na volitve.

Eden sam ima za seboj veliko politično kariero. Poleg tega je bil vedno smatran za Churchillovega "prestonaslednika", zlasti, odkar je s poroko s Churchillovo nečakinjo postal član njegovega sorodstva. Toda ravno ta poroka mu skuša sedaj ustvarjati resne težave. Eden se je poročil kot ločenec. Angleška kraljica, ki je kot vladarica "protektorica" anglikanske cerkve, ne more dati predsedstva vlade ločencu, ker bi s tem dejanjem sankcionirala ločitev, ki je anglikanska cerkev ne priznava. Tudi ima konservativna stranka v svojih vrstah mnogo katoličanov, ki bi ne mogli voliti stranke, ki ji načeljuje ločenec.

BRUENINGOV GOVOR V DUESSELDORFU

Težave v angleški politiki se napovedujejo z odhodom starega državnika in voditelja, v Nemčiji pa se napovedujejo s prihodom drugega starega politika, ki je pred 25 leti vodil nemško državno politiko. To je bivši nemški kancler dr. Bruening. Ko je l. 1933 Hitler prevzel oblast, je dr. Bruening emigriral v ZDA, kjer je postal univerzitetni profesor. Tam je ostal do l. 1952, ko ga je bunnška vlada povabila, da se je vrnil in postal profesor na univerzi v Koelnu. Dve leti je čakal, sedaj pa je nenadoma nastopil. Odzval se je vabilu nemških gospodarstvenikov in govoril o nemški politiki na njihovem kongresu v Dusseldorfu. Napadel je Adenauerjevo

530 aviones civiles irán de Argentina a San Pablo

Entre el 16 y el 20 del mes actual se reunirán en San Pablo en Brasil cerca de mil aviones de turismo llevando a bordo mas de 2.000 aviadores civiles y familiares. Esto será la más grande de las concentraciones aéreas organizadas hasta ahora en el mundo, siendo preparada bajo los auspicios de la Prefectura Municipal de San Pablo y de la Comisión de Fiestas del 4º centenario de la fundación de San Pablo.

Se sabe ya que entre los países participantes figura en PRIMER LUGAR LA ARGENTINA, la que envia el mayor número de aviones, es decir 530 con 1.040 personas a bordo, sigiendole Chile con 34 aparatos y 94 personas,

530 argentinskih civilnih letal bo obiskalo San Pablo

Med 16. in 20. junijem t. l. bo priletelo v mesto San Pablo v Braziliji okoli 1.000 civilnih letal, s katerimi bo dopotovalo v omenjeno mesto več kot dva tisoč pilotov in njihovih družinskih članov. To bo dosedaj največja manifestacija civilnega letalstva, kar jih je bilo dosedaj na svetu, pripravljajo jo pa Mestna občina v San Pablo in Komisija za prireditve slavnosti ob proslavi štiristoletnice ustanovitve tega mesta.

Od držav, ki bodo sodelovale na teh slavnostih je NA PRVEM MESTU ARGENTINA, ki bo poslala v San Pablo 530 civilnih letal s 1.040 piloti in njihovimi spremljevalci, za Argentino je Čile s 34 aparati in 94 osebami, nato pa

Uruguay con 30 aviones, el Paraguay con 8 y Perú con 2. Por su parte los aviadores brasileños concurrirán con 215 aviones.

Dos enormes aeródromos militares han sido preparados para recibir a los visitantes y el programa de actos durante la permanencia de los aviadores comprende diversas manifestaciones, en particular un almuerzo en el estadio del Club Pacaembu, al que concurrirán 1.800 comensales.

Los aparatos argentinos haran escalas en Uruguayana, Santa María, Porto Alegre, Arangua, Florianópolis, Paranagua, Santos y San Pablo.

slede Uruguay s 30 letali, Paraguay z 8 in Peru z dvema. Brazilski civilni letalci bodo na slavnostih sodelovali z 215 letali.

Za pristajanje tako velikega števila turističnih letal so v San Pablo pripravili dve veliki vojaški letališči. V času slavnosti v San Pablo je na sporedu več prireditev, med drugim je predvideno tudi kosilo za 1.800 gostov v stadionu kluba Pacaembu.

Argentinska letala bodo na poletu v San Pablo pristala v naslednjih mestih: Uruguayana, Santa Maria, Porto Alegre, Arangua, Florianópolis, Paranagua, Santos y San Pablo.

zunanjo politiko, ki ji je očital, da ni dovolj prožna, ker da se preveč veže na zahod. Toda zahod slabi in Nemčija se mora odločiti, da krene na pot samostojnosti v zunanji politiki. Dr. Bruening meni, da je v tej smeri edino možna politika ta, da se Nemčija odloči za nevtralnost med vzhodom in zahodom. Z zahodom naj Nemčija obnovi varnostne mejne pogodbe v tistem okviru, kakor so že bile v l. 1925 sklenjene lokarnske pogodbe, s Sovjetsko zvezo pa naj Nemčija sklene pogodbo, podobno "berlinski izjavi", ki je bila sklenjena med Nemčijo in sovetji po lokarnskih dogovorih in s katero se je Nemčija zavezala, da ne bo član koalicije, ki bi bila naperjena proti Rusiji. Zahodna politika da je zašla v zagato, sovetji pa nikdar ne bodo dovolili zedinjenja Nemčije, ako bo nemška vlada šla v take bloke, ki bi bili dejansko (dasi samo obrambni) le naperjeni proti Rusiji. Kompromisa med vzhodom in zahodom še ne bo, vojske pa tudi še ne. Če pa vojske ne bo, se mora Nemčija med obema blokoma znati obvarovati. Na mestu je tedaj sprememba nemške zunanje politike.

Ta predlog pa prihaja v Nemčiji tudi ob pravem času. V Bonnu se mnogo govori o tem, da je Adenauer prestar, da bi mogel še dolgo voditi poleg vlade tudi nemško zunanjo politiko. Treba je predati mlajšim rokam: Adenauerjev kandidat von Brentano da je premlad, največ izgledov ima sedanji finančni minister Schaefer. Toda iz Duesseldorfa se je oglašil še Bruening, ki meni, da ni nujno nemške zunanje politike spreminjati samo v osehah, ampak tudi povsebinski.

JE ŠE MNOGO VAŽNEJSIH STVARI...

Na Irskem so imeli prejšnji teden volitve in tam so volilci glasovali tako, da so verjetno v definitivni pokoj poslali moža, ki je nad 30 let vodil irsko borbo za neodvisnost in bil v samostojni Irski stalni predsednik vlade (razen v letih 1949 do 1952, ko je bil predsednik vlade Costello). Eamon De Valera je sedaj 72 let star in skoraj da popolnoma slep. Prišel je tako do tistega prehoda, ko mu vrnitev na oblast verjetno ne bo več omogočena. Skoraj bi bila to nehalnost, kar so irski volilci napravili De Valeri, seveda, ako bi pojmi kakor so hvaležnost, prizanesljivost in obzirnost v politiki danes še imeli kako veljavo. In hvaležnost bi De Valera zaslužil. Dasi je po očetu Španec, (le po materi je Irek), se je vendarle vrgel v borbo za

irsko svobodo z večjo vneto, kot pa kak drugi irski patriot. Bil je obsojen na smrt, večkrat zaprt, a ostal trden v svoji liniji. Zmagal je in z njim tudi ideja svobode.

Pri volilni propagandi ni imel lahkega stališča. Dasi fizično na koncu svojih moči, je vse dni prebil na volilni kampanji, toda s svojo pojavo teških dejstev sodobne Irske ni mogel zabrisati. Dežela je v najhujši gospodarski krizi; brezposelnost je velika, nad 20.000 irske mladine mora vsako leto v emigracijo, zaradi težkih razmer moški pred 40. in ženske pred 30. letom ne morejo misliti na poroko.

Toda to še ni bilo vse. De Valeri so najbolj očitali to, da je moral povisati davke in takse. Zlasti mu niso odpustili, da je pivo tako obdavčil, da stane vrček piva na Irskem 8 pesov. Ko so mu povedali, kaj mu volilci najbolj zamerijo, je De Valera resignirano rekel: "Ljudje bi morali vedeti, da so na svetu važnejše stvari kot pa so vrčki piva..."

Načrt svetovnega komunizma za osvojitve sveta brez vojne

Severnoameriški republikanski senator Knowland je predložil ameriškemu kongresu v proučevanje načrt azijskih in evropskih komunistov za osvojitve sveta brez vojne. Načrt je v glavnem sestavljen kitajski komunistični diktator Maoctung in predvideva tale obdobja v komunističnem vzvezemanju posameznih zemeljskih področij: Ko bo "osvobojena" Indokina, ji bosta sledili Birma in Siam. Ok. l. 1960 bo kapitulirala Japonska pred sovjetsko grožnjo. Indija bo zajadrala v sovjetski tabor mirnim potem, z ustanovitvijo raznih zvez in koalicij ji bodo sledili Filipini in arabske države. Nato bo val revolucij v Afriki pognal evropske gospodarje s črnege kontinenta. Ker bosta tako Azija in Afrika popolnoma izločeni od kapitalistične Evrope, bo evropske države zajel val gospodarskih kriz in končen gospodarski propad. Kapitulacija Evrope bo tako za ZSSR le še vprašanje časa. Razvoj teh dogodkov naj bi se odigral do l. 1937, t. j. v dvajsetih letih od časa, ko je Maoctung predložil načrt v Moskvi l. 1953.

Slovenska hiša nam je potrebna

IZ TEDNA V TEDEN

USA: Eisenhower je izjavil, da so ameriki poskušali pridobiti ZSSR za sodelovanje z zapadnimi državami glede uporabe atomske energije ostali brez uspeha. Pozval je narode na ponovno medsebojno zaupanje. — Dulles je ponovno opozoril evropske zaveznike, da bo USA v slučaju, da Francija in Italija ne bosta ratificirali evropske obrambne pogodbe, spremenila svojo zunanjo politiko. Sprememba da bo gotova in velika. — Posebna Varnostna komisija, ki je zaslišala komunizma osumljenega atomskega strokovnjaka dr. Oppenheimerja, je objavila, da ga je smatrati za lojalnega ameriškega državljanja, vendar naj se mu prepreči dostop do nadaljnjih ugotovitev na atomskem polju in do drugih vojaških tajnosti v USA. Na podlagi zaslišanj Oppenheimerja je bil sedaj osumljen tudi njegov atomski tekmeč dr. Condon, ki je prvi javno osumil Oppenheimerja. — USA zaenkrat še ne bo posegla v vojno v Indokini, čeprav ameriški vojaški strokovnjaki proučujejo to možnost. Tako je izjavil Eisenhower.

CHILE: Predsednik g. Ibañez je imenoval novo — čisto uradniško vlado. Do vladne krize je prišlo zaradi slabega gospodarstva položaja.

FRANCIJA: Gral. Paul Ely je bil imenovan za franc. vrh. poveljnika v Indokini namesto dosedanjega grala Navarreja, ki je bil odstavljen zaradi poraza v Dien Bien Fuju. — 6. 6. 1954 je minilo 10 let, odkar so se Amerikanci z zaveznicami izkrcali v Normandiji in pričeli z osvobajanjem zapadne Evrope. V Normandiji so bile velike slavnosti, na katerih je govoril tudi Eisenhowerjev poslanec senator Lodge.

NORVEŠKA: V Oslu se je pričel proces proti medvojnemu vodji norveških partizanov in njegovemu pomočniku, Sundeju in Asbjornu, ker so ju zasačili v sovjetski vohunski službi. Proces je tažen.

ANGLIJA: Anglija ima po vsem svojem imperiju trenutno 845.000 mož pod orožjem.

ŠVICA: Zapadne delegacije v Ženevi se sprašujejo, kaj se je zgodilo vodji vietnamskih socialistov Giamu, ki je sredi aprila z ostalo rdečo delegacijo Vietnamha odletel v Ženevo, ni pa nikdar prispel na cilj. Med potjo je bilo objavljeno, da bo nastopal na konferenci nasto njegova Fam, v Moskvi šolan indokintajski komunist. Menijo, da je Giam izginil iz delegacije, ko je letalo pristalo v Pragi. Moskva ga je ukazala izločiti iz konference, ker da ni bil dovolj zanesljiv.

AVSTRIJA: Sovjetski MIG-15 so blizu Gradca v Avstriji streljali na belgijsko prevoznico letalo, ki je vozilo angleške plemenske prešiče v Jugoslavijo. Radiotelegrafist letala je bil ubit, pilot in mehanik pa težko ranjena. Pomožni pilot je varno pristal s poškodovanim letalom na graškem letališču. Oblasti so uvedle preiskavo.

FLRJ: Tito se je vrnil iz Grčije v Beograd. V Atenah je podpisal z Grčijo vojaško pogodbo. Ob vrnitvi je zun. min. Popović izjavil, da se Jugoslavija ne bo nikdar vključila v Atlantski pakt.

TUNIS: Francoske oblasti so pričele oboroževati civilno francosko prebivalstvo v Tunisu, da se bo moglo braniti pred napadi "Narodno-osvobodilne vojske", ki so jo ustanovili pred nedavnim uporniki v Tunisu. Oddečki te "vojske" so izvedli že več napadov na osamljene kmetije v notranjosti kolonije, pobili družine in izropali poslopja.

ZSSR: Moskovska radijska postaja je označila filmskega komika Chaplina, ki je bil zaradi komunizma izgnan iz USA, kot "prijatelja vseh, ki se borijo za pravico, svobodo in mir." Govornik ga je predlagal za mednarodno mirovno odlikovanje.

JAPONSKA: Zaradi vladne krize, ki je izbruhnila na Japonskem, je preds. Jošida odločil nameravano potovanje v USA za nedoločen čas. Japonski parlament razpravlja o novem vladnem zunanjepolitičnem načrtu, ki naj Japonsko spravi v vojaško in politično zvezo z USA. Opozicija v parlamentu je proti načrtu.

INDOKINA: Francija je podelila trem indokintajskim državam, Vietnamu, Kambodži in Laosu popolno neodvisnost. Vse tri države so vstopile v francosko Unijo.

Naročnina Svobodne Slovenije za leto 1954 je pri enkratnem vplačilu za vse leto \$ 70.—

Pri plačevanju v obrokih je za pol leta \$ 38.— in za četrt leta \$ 20.—

Med svetom krščanske civilizacije in svetom komunističnega brezboštva ni možno nobeno mirno sožitje

povdarja g. dr. Miha Krek, podpredsednik Krščanske demokratske zveze za Srednjo Evropo

V zadnji številki Svobodne Slovenije smo objavili poročilo o zasedanju širšega odbora Krščanske demokratske zveze za Srednjo Evropo.

Naloga tega odbora je, da vsako leto pregleda delovanje izvršnega odbora, glavnega tajništva in zastopnikov ter da sklepa o navodilih in smernicah za naslednje leto v smislu navodil kongresa. Zborovanje je zaradi odsotnosti predsednika Zveze Msgra. Kozi Horvatha vodil poselvedeči podpredsednik g. dr. Miha Krek, predsednik Slovenske ljudske stranke.

Po pozdravnih besedah je imel na zborovanju globoko načelno govor o ciljih in namenih krščanskih demokratičnih strank ter o njihovem stališču do organiziranega sovraštva v brezbožnem komunizmu.

Zaradi pomembnosti objavljamo glavne misli tega govora, ki so sledeče:

"Jezus Kristus je res edino upanje današnjega sveta." Ta stavek smo slišali in brali v letonjih velikonočni dobi pogosteje kot kdajkoli poprej. Ponavljala so ga istočasno vsa sredstva za izražanje misli in čustev v najrazličnejših družbenih krogih in delih naše družbe.

"Sledite mi, pojdite za menoj" se je blestelo iz luči napisov in iz velikih črk po časopisih, ilustracijah, revijah in knjigah. Nad takimi napismi pa je bila slika Odršenikova z velikim Križem na Njegovih ramenih. To podoba in misel so popisovali in razlagali po radijskih govorih, po televiziji, pri sestankih in zborih stanovskih združenj, javnih delavcev, kmetov, obrtnikov, delavstva, med političnimi govori in v mednarodnih izjavah, povsod je prišla do izraza. Dokaza dovolj, da je to glavna misel sedanjega življenja.

Zakaj? Človek je osupnil. Zamaknjeno gleda v strahovite "uspehe" svojega razuma. Bobneče eksplozije bomb napovedujejo nevarnost smrti, nasilne smrti po vsej zemlji.

V istem veku, ko je človek iznašel in dovršil najpopolnejša sredstva uničenja, je izdelal tudi najmogočnejši sistem, družabni sistem, ki temelji na sovražstvu, sovražstvu brez mej, sovražstvu, ki ga ne brzda noben moralni zakon in nikako plemenito čustvo. Bombe so dosegljive prebrisanim zverem.

Svetovno stanje označujejo vedno globlje in na široko razpredene napetosti, vedno nevarnejši spori. Zjaj tu, zdaj tam se napetost prelomi in bruhajo krvavi in nekrvavi, a vedno usodno strašni spopadi med vedno napadalnim komunističnim imperijem in ostalim svetom, ki se se trudi in prizadeva, da bi nekako vzdržal in se izognil podjarmljenosti.

To so samo nekateri znaki sedanje stiske.

Vse, kar doživljamo, sili sedanji rok k spoznanju in razumevanju skrajne nevarnosti, ki je človek vanjo zabredel. Vse to je svarilo, ki vpije:

"Ni sreče, kot le v družbi pod Bogom, ni napredka k sreči kot le z Bogom, ni druge blagodejne simfonije življenja kot le v soglasju desetih božjih zapovedi."

Doba, ki jo preživljamo nas bolj in bolj prepričuje, da mora propasti vsa civilizacija, če zapusti krščanstvo, ki jo je ustvarilo.

Mi krščanski demokratje smo učenci šole, ki pravi, da je Jezus enostavno povabil vse ljudi: "Sledite mi" Ni rekel: "Sledite mi v intimitosti svojih tihih molitev, v svojem čustvovanju in zasebnem premišljevanju, v svojem zasebnem delu. Še manj je rekel: Ne sledite mi v svojem družabnem življenju, niti v svojih delavnih, ne sledite mi v umetnosti, v kulturi, v politiki, v parlamentih in vladah ali v mednarodnih sklepanjih. Enostavno vsem je rekel: "Sledite mi, pojdite za menoj." Krščanstvo obsega vse življenje.

Posebno mi krščanski demokratje povdarjamo, da morajo krščanska načela biti vodilna kadar oblikujemo družbene in državljanske odnose, kadar odločujemo o narodnih in državnih zadevah, kadar določamo mednarodne zakone in obveznosti.

V sedanjem tako akutnem boju za duše, za razumevanje, za razpoloženje množice z vsa iskrenostjo povdarjamo, da človeštvo, ki ljubi in ceni svobodo, išče in se prizadeva za mir, nima nič drugega, ednole program krščanske demokratične obeta uspeh.

Krščanska demokracija proti krvoločni napadalnosti;

Krščanska demokracija proti zaseb-

nemu in državnemu izkoriščanju človeka;

Krščanska demokracija proti vojnam, revolucijam, proti podjarmljenju in uničevanju;

Krščanska demokracija kot nujno vodilo za vse ljudi, ki izpovedujejo, da je človek in njegovo blagostanje vzrok in cilj, svrha prizadevanj in to svobodno človek z vsemi svojimi neodtujljivimi pravicami, ki jih je prejel od Boga.

V času po našem zelo uspešnem prvem kongresu so zastopniki, ki smo jih izvolili in določili, da delajo po naših sklepih in programu Krščanske demokratične zveze za Srednjo Evropo, zvesto in vestno izpolnili svojo dolžnost.

V naših lastnih listih in kot sodelavci pri drugih sredstvih, preko katerih smo mogli vplivati, smo bili krepke priče in govorniki za stvar naših mučenških narodov in posebej krščanskih demokratov pod komunističnim nasiljem v Latviji, Litvi, Poljski, Čehoslovaški, Madžarski in Jugoslaviji. Časopisje, ki ga izdajajo somišljeniki včlanjenih strank, je uporabljalo gradivo, širilo resnično podobo stanja v zaslužjenih deželah, vzdrževalo smisel za vztrajnost in borbo, razlagalo naše stališče in naše misli povsod, kjer žive skupine naših beguncev in izseljencev, po vseh kontinentih. Prav tako so krožile vesti o krščansko demokratičnih gibanjih v svobodnem svetu preko te naše mreže.

Ze samo dejstvo, da jaz govorim s tega mesta danes in da tako nadomestujem našega predsednika Msgr. Kozi Horvatha-ka kaže, da je vodstvo naše zveze neprestano skušalo biti v čim tesnejšem stiku s skupinami naših beguncev in v vodstvi krščansko demokratičnih strank v Evropi, ki je pravo bojno polje sedanjega boja za osvobodjenje naših narodov. Gotovo želite, da predsedniku pošljemo naše pozdrave in želje, da bi imel na svojem potovanju po Evropi obilo srečnih uspehov.

Tudi naš generalni tajnik, G. Sieniewicz je prepotoval skoro vse države zapadne Evrope in nam prinesel dragoce-nih obvestil prav izpred železne zaves.

Naši uradi tu v New Yorku in oni mladinske sekcije v Parizu so se razvili v važna središča delovanja in zvez med vsemi krščansko-demokratičnimi gibanji, kar jih je.

Diskusijski klub in drugi podobni izvršnega odbora naše Zveze so bili živahni, koristni viri za medsebojno obveščanje in viri novih pobud.

Najtesneje smo sodelovali z glavnim uradom Krščansko demokratične zveze v Parizu, z Krščansko demokratično zvezo za Srednjo Evropo tu in s središčem Krščanskih delavskih strokovnih organizacij v Utrechtu.

Naš izvršilni odbor je krepko podpiral vse bitke proti komunističnim nakanam v raznih področjih delovanja

NOVA ORIENTACIJA S. S. J.

Skupina svobodnih sindikalistov v zamejstvu s sedežem v Parizu je k 1. maju 1954 izdala proglas, katerega so podpisali tudi posamezni člani delegacije Socialistične stranke Jugoslavije v zamejstvu (S. S. J.).

Ker proglas nakazuje v nekaterih točkah novo orientacijo S. S. J. ga v informacijo našim bralcem v naslednjem prinašamo v izveščku:

"Sedanja diktatura komunistične manjšine se mora odstraniti.

Ljudstvo v svoji celoti mora vzeti svojo usodo v svoje roke. Takrat bo po svoji svobodni volji, da zadovolji svoje življenske potrebe, zavrglo škodljive ustanove vseh diktatorskih režimov in branilo to, kar so življenske izkušnje pokazale za dobro in koristno.

Mi mislimo, da tu v prvi vrsti prihaja v poštev:

Ohranitev skupne države vseh Južnih Slovanov in nje organizacija na demokratičen način kot svobodne federacije narodov in samouprave nižjih edinic;

Udeležba Jugoslavije v ustvarjanju Balkanske in Evropske federacije in nje aktivno sodelovanje v vseh mednarodnih ustanovah.

V pogledu na notranjo ureditev:

Obdržanje na novo ustanovljenih lastninskih odnosov v kmetijstvu, v kolikor so v soglasju s pravičnostjo in načelom, da zemlja pripada tistemu, ki jo obdeluje;

Obdržanje gospodarskih podjetij v lastni državi, samoupravnih teles in

Združenih Narodov in je izdelal in predložil številne predstavitve kako naj bi se konkretno in proborno izvajala politika osvobođenja, ki jo je razglasil predsednik Združenih Držav Dwight Eisenhower in jo vodi državni tajnik John Foster Dulles.

Pri tem delu je naša Zveza uživala velikodušno podporo Odbora za Svobodno Evropo. Če bi te podpore ne bilo, bi to delovanje ne bilo mogoče ali vsaj ne v takem obsegu. Prav je, da se ponovno zahvalimo za to pomoč, ki je dejansko pomoč, ki jo dajejo milijoni ameriških državljanov, ki prispevajo v sklade s katerimi se vzdržujejo prizadevanja za splošni mir, za uveljavljanje demokratičnih svoboščin, za novi red v osvobojeni in združeni Evropi.

Tekom današnje seje boste še slišali podrobna poročila o delu, ki je bilo izvršeno.

Sedaj v začetku bi rad dodal le še tole:

Mi krščanski demokrati smatramo, da gre za borbo, ki je načelna, ki naj odloči o osnovah življenja, da je to borba na življenje in smrt.

Nobeno mirno sožitje ni možno med svetom krščanske civilizacije in svetom komunističnega brezboštva.

Nobeno podpiranje, nobeno sodelovanje ni dovoljeno med svobodnimi narodi in komunističnimi vladami in njihovimi policijskimi državami.

Nevtralnost, mlačnost, poravnavanje in slične zamisli in gibanja pomenijo samo in čisto ikodo v taboru svobode in demokracije.

Skupne fronte za obrambo miru in svobode kakršna je Obrambna Zveza v Evropi in nastaja v Aziji so neobhodna sredstva. Treba jih je podprati in krepiti z vsemi dosegljivimi sredstvi. Vsako znamenje, vsak videz slabotnosti in omahovanja že izvaja nove napade.

Svobodno človeštvo mora sprejeti na svoje rame in vztrajno izpolnjevati ogromno nalogo neprestanega in do slednega podpiranja vseh borev za svobodo in neodvisnost pod komunistično tiranijo. Vsaka komunistična policijska država ni nič drugega kot organizirani sistem zločinstva. Niti državna meja, niti kaka druga mednarodno pravna omejitev ne sme zaustaviti poštenih ljudi in narodov, da ne bi pobijali tega zločinstva in skušali onemogočiti zločince.

V Boga zaupamo!

Nesebično in požrtvovalno, pa odločno bomo dalje nosili naš križ in upali na zmago in osvobodjenje svojih bratov."

Načelna izvajanja poselvedečega pod predsednika Krščanske demokratske zveze za Srednjo Evropo g. dr. Miha Kreka, so funkcionarji te Zveze, predstavniki posameznih krščansko-demokratičnih strank iz evropskih držav pod komunističnim nasiljem, odobrili z navdušenim in dolgotrajnim ploskanjem.

svobodnih zadrug, kjer to zahtevajo javne potrebe;

Načrtno gospodarstvo v javnem interesu pod nadzorstvom demokratičnih ustanov;

Vsestransko razvijanje in podpiranje svobodnega zadrugništva;

Svoboda dela in ustanavljanja gospodarskih podjetij;

Skrb države in javnih ustanov, da se vsem državljanom nudi osebna varnost, varnost lastnine in zaščita od vsake vrste izkoriščanja, da se jim zagotovi možnost za gospodarski obstoj, kulturni razvoj in skrb za zdravje;

Socialno zavarovanje vseh delovnih ljudi;

Javna skrb za pravilno vzgojo novih generacij po sodobnem sistemu šolstva in medicinsko-higienskih ustanov.

Svoboda in enakost vseh veroizpovedi ob njihovi vzajemni toleranci ter odva-janju vsehkih poslov od državnih.

Da se pride do ostvarjenja teh ciljev, je treba ob prijateljski pomoči demokratičnih sil in ustanov, ustvariti koalicijsko demokratično vlado v Jugoslaviji, ki bi upostavila osnovne državljanske svoboščine, omogočila svobodno politično združevanje in izvedla svobodne volitve za zvezno ustavotvorno skupščino, za vse obstoječe ljudske republike in za vse samoupravne korporacije.

To je edina pot, da postane Jugoslavija resnična ljudska republika in da v njej ljudstvo mest in vasi, združeno v bratski edinosti, zagotovi sebi svobodo, vnvanji in notranji mir in blagostanje.

ARGENTINA

Izjava notranjega ministra Angela Borlenghija. V zvezi z nasilnimi dejanji, do katerih je prišlo med dvema skupinama kovinskih delavcev, ki se nista sporazumeli glede rešitve sindikalnih vprašanj, je notranji minister Angel Borlenghi podal naslednjo izjavo: V smislu navodil Nj. Eksc. gospoda predsednika generala Perona se vlada sploh ni vmešavala v notranja različna mnenja v sindikatu kovinarjev, kajti dalekosežna svoboda, ki jo uživajo strokovne organizacije, jim ne samo dovoljuje, temveč jih tudi moralno obvezuje, da svoje probleme rešijo v smislu svojih pravil ob upoštevanju volje večine. Različne, med sabo se prepirajoče skupine, so izrazile svoje zaupanje in podporo generalu Peronu. Strast najbolj zagriženih je povzročila nasilna dejanja z odgovarjajočimi žrtvami. Istočasno pa je povzročila tudi vznemirjenost v sosedščini krajev, kjer so se odigrali ti dogodki. Četudi vlada še naprej ostaja pri svojem stališču, da se ne bo vmešavala v ta spor, ki obstoja med dvema skupinama, se pa ne more odreči dolžnosti, da ohranja red med sprtimi skupinami, posebno pa še, da skrbi za varnost ostalega prebivalstva, ki s tem sporom nima nič skupnega, je pa zaradi njega vznemirjeno in razburjeno. Zaradi tega je notranje ministristvo izdalo navodila policiji, da mora, ne da bi delala silo, uporabiti svoj veliki ugled, ki ga uživa kot peronistična policija naroda, da v javnosti prepreči vsako dejanje, ki bi lahko vodilo do nasilja. Notranji minister izrecno naglašja, da imajo kovinski delavci samo izraze odobravanja za generala Perona, kot je to razvidno iz izjav vseh skupin. Zato jih poziva naj svoja različna mnenja v strokovnih vprašanjih spravijo na normalno in mirno pot ter s tem doprinejajo svoj delež k uveljavitvi nove Argentine, ki temelji na socialni pravičnosti.

V zvezi z zadnjimi izgredi je policija uvedla preiskavo. Takoj je bilo mogoče ugotoviti, da so bili iniciatorji vseh zadnjih stavk po prenehanju veljavnosti kolektivnih pogodb od 1. marca naprej komunisti, ki so se vrinili v sindikalne organizacije, v njih nastopali kot najbolj vneti peronisti, v resnici jim je pa bila to samo maska za pripravljanje izgredov in nemirov ter za rušenje socialnega miru. V vse te akcije so bili vmešani tudi kom. usmerjeni akademiki. C.G.T. — Glavna delavska konfederacija je komunistične mahinacije razkrinkala v posebnem sporočilu za javnost, v katerem je tako kovinarje, v kolikor se še ne bi vrnil na delo, kakor tudi delavstvo ostalih sindikatov, če bi bilo še v stavki, pozvalo naj se takoj vrne na delo ter naj na miren način urejuje svoje mezne spore z delodajalci in da naj ne naseda komunističnim agentom, ki za svoje razdrilno delo dobivajo navodila od zunaj.

Policija je v tem času že pozaprla glavne komunistične organizatorje in hujskače.

Argentinski paviljon na velesejmu v Limogas (Francija) je prejel prvo nagrado in zlato medaljo.

Delavci tovarne Rosquiglas v kraju Nueva Alberdi pri Rosariu so kupili podjetje, v katerem so doslej delali. Podjetje je doslej bilo že precej časa zaprto, ker ni bilo več aktivno. Zato je moralo vse delavce ob odpustu izplačati. Od 400 delavcev jih je 250 vložilo denar, ki so ga prejeli kot odpuštnino, v novoosnovano zadrugo, s katero bodo delavci sami pričeli ponovno z obratom v tovarni.

V Madridu se mudi arg. delegacija z namenom oživitve medsebojne trgovine, ki je zadnja leta popolnoma zastala. Največja težava sklenitve nove pogodbe je prav v arg. zahtevi, da Španija najprej poravnava svoj dolg iz prejšnjega dogovora. Dolg znaša 1 milijardo peset. Pričakujejo pa, da bo Argentina pristala na odplačanje dolga v obrokih, in sicer v obliki dostave raznih materialij, produktov, strojev itd.

Vse demokratične sile doma in v zamejstvu, ki soglašajo s temi cilji in načinom boja, se morajo združiti in organizirano nastopati. Potrebno je izkoristiti vsako sredstvo pritiska na diktaturo in vsako možnost, kjer bi se mogla voditi borba za osvojitve in razširitev gospodarske in politične demokracije v Jugoslaviji."

Novice iz Slovenije

PERNE OBSOJEN NA DOSMRTO JEČO

Nedavno smo poročali o aretaciji Alojzija Perneteta v Sloveniji, kamor je prišel iz Koroške kot avstrijski državljani na smučarske slavnosti v Planici. Ta dogodek je tedaj povzročil silno ogorčenje v Avstriji ter je avstrijsko časopisje ostro napadalo komunistično Jugoslavijo. Za aretiranega Alojzija Perneteta, ki ima na Koroškem svojo družino, je predsedoval tudi avstrijski poslanik v Beogradu. Titovo zun. ministristvo mu je obljubilo, da bodo Alojzija Perneteta postavili na mejo in vrnili avstrijskim oblastem. Kakor nešteto drugih, pa tudi te obljube komunisti niso držali. Perneteta so obdržali še naprej v ljubljanskim zaporih ter so dne 28. 29 in 30. aprila proti njemu vpričo-rili proces pred ljubljanskim okrožnim sodiščem.

Komunistični javni tožilec je Alojzija Perneteta obtoževal med drugim dezerterstva od partizanov leta 1944, nato pa sodelovanja pri gorenskem domobranstvu, kjer da je bil "zelo delaven" ter je njegova dejavnost "segala na propagandno področje, delno pa je bila tudi usmerjena na sodelovanje pri vojaških akcijah." Očitno so mu tudi, da je zasliševal ujetnike, posebno pa tudi, da je delil "belogardistično literaturo ter imel govore in pisal okrožnice". Iz predvojnega njegovega delovanja so mu šteli v zlo, da je bil zaupnik Slovenske ljudske stranke. Prav tako so mu komunisti zamerili, češ, da je bil "aspirant za župansko mesto".

Okrožno sodišče je Perneteta pod predsedvom "tovariša Jožeta Perneteta" obsodilo na dosmrtni strogi zapor in na trajno izgubo državljanjskih pravic.

Sodni proces titovega kom. sodišča v Ljubljani proti sed. avstrijskemu državljanu Pernetetu je v avstrijskem časopisju sprožil znova celo vrsto novih napadov na sed. komunistično Jugoslavijo.

Dosedanji komunistični župan v Ljubljani dr. Helj Modic je odstopil. Na njegovo mesto je bil postavljen dr. Marjan Dermastja, njegova sestra, ki je bila dosedaj podpredsednica ljb. občine in predsednica gospodarskega sveta, je pa bila razrešena teh funkcij.

V Ljubljani so bile aprila meseca naslednje cene: jajca, komad 12-13 dinarjev, mleko 30 din, surovo maslo 440, sir 200-440, kokoši 250-400, fižol 70-100, krompir 10-12, kisló zelje 20, koruza 35-40, koruzni zdrob 45-50, čebula 30-40, jabolka 40-65, limone 120-150, radič 80-150, motovilec 120-140 in be-la moka 53 dinarjev.

V Ljubljani je umrl v 82 letu starosti znani in zaslužni slovenski šolnik in vzgojitelj dr. Josip Tomišček, biv. gimnazijski ravnatelj v Mariboru. Pokojnik je bil po rodu Savinjecan. Kot kmečki sin je študiral v Celju in Gradcu, nato pa služboval kot suplent in profesor v Celju, Kranju, Ljubljani, Gorici in končno dolga leta v Mariboru kot ravnatelj tamošnje klasične gimnazije. Pok. dr. Tomišček je znan poleg svojih strokovnih šolskih del tudi po svojem literarnem udejstvanju v "Ljubljanskem Zvonu" ter kot dolgoletni urednik "Planinskega vestnika". Pokopali so ga v Celju.

Umrli so. V Ljubljani: Frančiška Ster-

le, Andrej Ciber, Henrik Čuden, Franja Vavpetič, Srečko Kušar, šofer, Karl Cerar, žel. vlakovodja v p., Evgen Bolaffio, Frančiška Prijatelj, roj. Intihar, Martin Grad, vrtnarski mojster, Ivo Funderle, v fin. inspektor v p., Ana Porenta, Vanda Kozlevčar, studentka glasbe in Peter Krničar, pos. iz Babnega vrha, Jožica Sadar v Štepanji vasl, Marija Zorko, roj. Urek v Brežicah, Franjo Modrijan, prof. v Mariboru, Ivan Drogenik na Jensehah, Jakob Varl, pos. in upokojenec v Kamni gorici, Vinko Maluš, pos. na Bizeljskem, Janez Troha, gaterist žage Belca, Mirko Černe na Viču, Marija Omerca v Kranju, Franc Brovc, upok. v št. Vidu nad Ljubljano, Anton Lukec v Kašlju in Jože Štupnik, pos. in biv. gost. v Račni pri Grosupljem.

V nemški založbi Eduard Wancura, ki posluje na Dunaju in v Stuttgartu, so v zbirki "Europäische Dichtung aus dem Südosten" izšle štiri knjige s prevodi del slovenskih pisateljev. V teh knjigah so nemški javnosti predstavljeni trije slovenski pisatelji Ivan Tavčar, Ivan Cankar in Miko Kranjec. Urednik zbirke, avstrijski pisatelj Josef Friedrich Perkonig je od Tavčarja prevedel njegovo "Cvetje v jeseni" pod naslovom "Herbsbluete". Knjigi je napisal tudi uvod. Knjiga s Cankarjevimi umetninami je izšla pod naslovom "Spuk im Florianital". V knjigi sta objavljeni dve črtici v prevodu iz Zgodb v dolini šentflorjanski in sicer "Polikarp" in "Potepuh Peter" ter 5 črtic iz knjige "Moje življenje": "Das Vogelhaus" (Tičnica), "Sterschnuppe" (Utrinek), "Strohhuete" (Slamniki), "Fremde Gelehrsamkeit" (Tuja učenost), "Ihr Bild" (Njena podoba). Uvod tej knjigi je prav tako napisal Perkonig. Izbor iz Miška Kranjca obsega dve knjigi. Prva ima naslov "Herr auf eigenem Grund". V njej je objavljena novela z istim naslovom ter novela "Martin Zalig auf dem Lande", druga pa se imenuje "Sprung in die Welt" in združuje novell "Lizi moechte ins Leben eintreten" ter "Lizi in der Stadt".

V Ljubljani je bila marca razstava grafike Toneta Kralja. Njegova grafična dela zadnjih dveh let so bila razporejena v 3 cikluse "Črno zlato", "Zemlja" in "Motive iz Idrije". Razstavo so dopolnjevale tudi oljnata slika s panoramo Idrije in 3 plastike Martin Kipana, skica za spomenik rudarjem in borcem" ter detajl istega spomenika "glava rudarja".

Jugopres navaja, da je prišlo lani v Ljubljani na enega zdravnika 320 bolnikov, v Zagrebu 433, v Beogradu 375, v Sarajevu 590, Titovgradu 140, Skoplju 1550. Od približno 2750 zdravnikov, ki delujejo v šestih republiških mestih, jih ima zasebno prakso samo 700, t. j. približno vsak četrti zdravnik, dočim so ostali zaposleni v zdravstvenih ustanovah. Po številu prebivalcev na eno bolniško posteljo je Ljubljana s 43 prebivalci na prvem mestu, na drugem je Zagreb s 53, nato Titovgrad s 76, Sarajevo s 87, Beograd s 79 in Skolje s 88 prebivalci.

V ljubljanskem Mestnem gledališču je bila nedavno premiera drame ameri-

- PORAVNAJTE NAROČNINO! -

škega dramatika Irwin-a Shaw-a "Pokopljite mrtve".

Rudarji premogovnika Trbolje-Hrastnik so lani nakopali 877.000 ton premoga. Varnostni ukrepi v rudniku še vedno niso zadostni in je lani zaradi tega izgubilo življenje 6 rudarjev. Poročilo v ljb. listu tudi navaja, da rudarji neredno prihajajo na delo, da simulirajo bojezni itd. ter da so zaradi vsega tega nakopali 40.000 ton premoga manj, kakor bi ga pa lahko.

Ljubljanski godalni kvartet (Pfeifer, Dermelj, Sušteršič, Šedlbauer) so na marčnem koncertu v Ljubljani med drugim izvajali Ukmarjev "Drugi godalni kvartet", Respighijev "Sončni zahod" za mezzosopran in god. orkester; Jerica Portogandi je odigrala na harfi Tournierovo "Feerie". Na sporedu je bil tudi Novakov Godalni kvartet v g duru.

S spremembo in dopolnitvijo uredbe o nazivih in plačah uslužbencev v pretežni znanstveni službi, znaša dopolnilni zaslužek za univ. profesorje in univ. vrzitetno učno osebo 10.000 din, za izredne profesorje 8.000, docente 6.000 za predavatelje 3.000 do 5.000 in za asistente od 2.000 do 4.000 din.

Slovinci v Argentini

Buenos Aires

PRIHOD NOVIH SLOVENCEV V ARGENTINO

Z ladjo "Ana C" so 31. maja 1954 prispele iz Slovenije v Buenos Aires naslednje družine tukajšnjih novonasteljencev in sicer:

Družina g. Antona Godca, solastnika bara-restavracije "Ljubljana" na Avdi del Trabajo 5982 v Buenos Airesu in to žena gosa Nežika Godca, roj. Sircelj s hčerka Silvo in Antonijo iz Velike Račne 39, p. Grosuplje; družina g. Jožeta Lundra, stanujočega na Avdi La Plata 2559, v Santos Lugares v prov. Buenos Aires in sicer njegova žena gosa Marija Lunder, roj. Mestek s hčerko Darinko in sinom Jožekom. V Argentino so prišli iz Pugleda 2, p. Ortenek-Sv. Gregor in družina g. Franca Erjavca, stanujočega na Avdi del Trabajo 5982 v Buenos Airesu in sicer njegova žena gosa Frančiška Erjavca, roj. Miklavčič s sinom Petrom. Oba sta dopotovala v Argentino iz Potoka 12, p. Krka pri Stični. Vsem želimo ob prihodu v Argentino mnogo sreče in osebnega zadovoljstva.

Državno-pravni tečaj

V nedeljo 13. t. m. ob pol deveti uri dopoldne bo na Victor Martínez 50 g. dr. Milan Komar nadaljeval v okviru državnopravnega tečaja predavanje "Pomen in važnost političnega dela." Prvi del tega predavanja je g. dr. Komar imel v nedeljo 6. t. m. Misli, ki jih je podajal, so navzoči poslušali z izrednim zanimanjem in pozornostjo. V nedeljo točno ob pol deveti uri navsvidenje na Victor Martínez 50!

PLANINSKI VEČER

SPD v Buenos Airesu je v petek, 4. junija t. l. imelo v dvorani bara Dekleva v ulici Jorge Newbery planinski večer, na katerem je g. France Jerman prikazal več lepih planinskih filmov iz Bariloč, to je filme, ki so jih vrteli na planinskem večeru 30. maja v Ramos Mejia. Na prireditve je prišlo 130 ljubiteljev planin. Uvodno besedo je imel predsednik SPD v Bs. Airesu g. Robert Petriček. Naglašal je, da je planinstvo

Tako je leta 1952 tedanji predsednik Društva Slovencev g. Miloš Stare nazval v svojem spominskem govoru vsakoletno spominsko proslavo za padle protikomunistične borce in vse ostale žrtve komunistične revolucije.

Narodni Vernih duš dan. Dan, ko je resnično združen v prvih junijskih dneh vsako leto ves slovenski narod v mislih na svoje sinove, ki so s svojo krvjo blagoslovili slovensko grudo z edino željo, da bi po njihovi žrtvi na njej mogel živeti resnično svoboden slovenski rod in razvijati vse svoje sposobnosti ter izpolnjevati svoje od Boga prejeto poslanstvo. Ves narod združen v spominu in molitvi na svoje narodne junake! Na svoje borce in pričevalce resnice! Oni doma in vsi mi zunaj v velikem svetu, razkropljeni po vseh delih zemeljske oble!

Vsi smo združeni te dni v želji, da bi se s pieteto in hvaležnostjo oddolžili spominu slovenskih protikomunističnih borcev in vseh žrtev, ki so padale v sveže grobove po slovenski zemlji pod komunističnimi streli.

tudi en del slovenskega bistva in da se v njem izživlja zelo močna slovenska komponenta. Omenjal je dosedanje planinske uspehe g. Jermana in predvsem pohvalil njegovo iniciativo, da se je lotil filmanja. G. Petriček se je tudi spominjal tragično umrlega Tončka Pangerca, nakar je g. France Jerman pojasnjeval posamezne filme. S toplimi besedami se je tudi o spominjal pok. Tončka Pangerca predvsem kot dobrega planinskega tovariša. Povedal je tudi, da je postavitev križa na Cerro Capilla bila zamisel pok. Tončka Pangerca.

Misijonstvo in sodobni svet. Tečaj Slovenske misijonske zveze se je začel. Na prvo prireditve dne 23. maja je prišlo 20 poslušalcev. Pozorno so sledili g. dr. Filipu Zaklju, ki je izluščil misijonsko misel iz sv. pisma stare zaveze in prešel na evangelij sv. Mateja. V 2. delu je g. Rudolf Smersu prikazal pomen socialnega vprašanja za razvoj misijonstva, nato pa podal družbeno-gospodarsko podobno sodobne Japonske na podlagi poročil slovenskih misijonark na Japonskem.

Drugo nedeljo v juniju, t. j. 13. t. m. se bo tečaj nadaljeval G. dr. Žakelj bo utemeljeval misijonstvo iz ostalih evangelijev; potem bo prilika videti Japonsko v mnogih slikah, kar bo omogočil epidiaskop, aparat, ki z njim razpolaga Slov. misijonska zveza.

Tečaj je v ulici Granaderos 61 ob 10. uri dop.

Nedelja 27. junija 1954

Dvorana Dekleva

RAZSTAVA KIPOV IN RISB

IVANA MESTROVIČA

Slovenska kulturna akcija

Narodni Vernih duš dan. Njegovo tu-robno resno in žalost je na Binkoštno nedeljo popoldne še povečalo pravo jesensko raspoloženje. Bil je že precej hladan dan. Lahni oblaki so zakrili sonce.

Letošnja spominska proslava Društva Slovencev je bila povsem drugače zamišljena in pripravljena kot pa proslava prejšnja leta. Ni bila v dvorani v središču mesta, ampak v Marijini baziliki v Don Boscovem zavodu v Ramos Mejia. Svetišče je dalo proslavi slovenski izraz. Sredi prostrane in razkošno razsvetljene cerkve je bil postavljen katafalk. Pokrivala ga je slovenska zastava. Ob straneh so bili postavljeni visoki svečniki s prižganimi svečami.

Začetek spominske proslave je bil napovedan za pol šesto uro popoldne. Prihajali so možje in fantje. Žene in dekleta. In mladina. Vsi v resnem raspoloženju. S tiho pobožnostjo v srcu so vstopali v svetišče in zasedali klopi. Blizu tisoč jih je bilo. Možje in fantje so bili v večini. Vsak s prikrito bolečino in živo sliko dragega bitja v srcu, ki počiva daleč preko morja, tam daleč v domači zemlji.

Mirno, slovesno vzdusje je bilo v cerkvi, ko je sedel na koru g. prof. Jože Osana. Po baziliki so se razpršili prvi akordi Girolamo Trescobaldijevega Andantino.

Svečano-resno razpoloženje se je še povečalo, ko je slovenski pevski zbor Gallus v polni zasedbi pod vodstvom svojega dirigenta g. dr. Julija Savellija zapel mogočno Gallusov "Ecce, quomodo moritur iustus... Glej, kako umira pravični...". Silno je odmevalo po cerkvi. Glej, kako umira pravični!... In v srcih vseh je odgovarjalo: Tako so umirali naši fantje in možje, žene, dekleta, starčki in otroci. Umirali za slovensko in božjo stvar.

Takoj nato pa se je v vso toplino božje ljubezni razlila pesem "O, bone Jesus. O, dobri Jezus" ter je mehko po-božala spomin naših dragih pokojnih.

Na prižnici je stopil nato bivši domobanski duhovnik univ. prof. g. dr. Ignacij Lenček. V daljšem govoru je poveleval ljubezen padlih protikomunističnih borcev do svoje domovine in njihovih vero v Boga. Vse Slovence v svobodnem svetu je pozival, da morajo ob vzgladu na te najdražje slovenske žrtve storiti vse, da bodo ohranili vero, da bodo ostali dobri Slovenci ter da bodo med seboj edini in složni.

Ko je g. dr. Lenček končal svoj govor, je g. prof. Jože Osana na orgljah mojstrsko odigral Bachov Preludij in fugo v a molu. Po tej točki je bila pred katafalkom slovenska libera.

Lisztove Variacije so bile naslednja orgeljska točka. Z vsem občutjem jih je dovršeno podal zopet g. prof. Jože Osana, nato je pa v povelečanje slovenskih protikomunističnih borcev in vseh ostalih žrtev komunistične revolucije mogočno zadonel s kora Haendlov Aleluja. Zapel ga je Gallus.

Aleluja! Aleluja je odmevalo po vsej prostrani Marijini baziliki in še daleč ven iz cerkve v hladno jesensko noč. Kot najčistejši izraz povelečanja, hvaležnosti in kot srčen pozdrav Slovencev v Argentini v rodni grudi spečim nesmrtnim čuvarjem in branilcem slovenstva.

J. D.

CORO ESLOVENO "GALLUS" - SLOV. PEVSKI ZBOR "GALLUS"

Šesto leto nam poje v izseljenstvu pevski zbor Gallus, ki ga vodi g. dr. Julij Savelli. Ob prireditvah, jubilejih, slovesnostih, cerkvenih in drugih samostojnih koncertih, smo poslušali ta naš zbor. Toda v glavnem je ostalo delovanje "Gallusa" v krogu naše slovenske izseljske skupnosti.

Coro Esloveno Gallus. Te besede pa smo v zadnjih mesecih večkrat čuli v buenosaireskih radijskih postajah Excelsior, Pueblo, Porteña. Preko teh postaj je seznanjal argentinsko občinstvo "Gallus" s slovensko pesmijo.

Pred par dnevi pa je šel korak naprej, lahko rečemo krepak korak naprej. Na povabilo Generalne direkcije za kulturo je imel samostojen koncert v gledališču Smart 2. junija t. l. Ne samo pevci "Gallusa", tudi slovenska javnost je nestrpnost pričakovala, da bi ta korak pevskega zbora uspel, uspel tudi pred strogo kritiko Buenos Airesa.

Z veseljem moremo ugotoviti: šestletno delo in požrtvovalnost zborovih pevcev ter trud in napor pevovodje so bili

kronani z uspehom. Tega ni dokazalo samo navzoče občinstvo, ki je koncertnim točkam sledilo z zanimanjem in aplavzom, tega ni dokazoval samo lepi prenos Radia del Estado, ampak to je dokazal tudi odmev, ki ga je imel nastop Gallusa pri buenosaireski kritiki. Navedemo nekaj primerov:

"El Pueblo", kat. dnevnik, je v kulturnem pregledu napisal:

"Gallus... pod vodstvom dr. Julija Savellija, ki je pokazal spoštovanja vredne kvalitete, izvajajoč z zborom program ki je vseboval dela resnične vrednosti, med katerimi se je zlasti odlikovala "Missa 4 vocum super mixolydium" Jakoba Petelina-Gallusa iz 16. stoletja, delo strogo zasnovanih glasbenih linij in trdne inspiracije, ki hkrati pokaže komponista kot umetnika in do-brega poznavalca polifonskega ustvarjanja. Izvajanje te maše je bilo obzirno in uskladeno ter je izzvalo živahne izraze odobravanja. Poleg nje so bila v program uvrščena dela, nekatera izvirna, druga v priredbah ter so bila izvajana

z jasno doslednostjo. Tako je bil pevski zbor s svojim pevovodjem deležen toplega sprejema."

Kritik lista "Freie Presse" pa povdarja: "Pevski zbor "Gallus" je s svojo disciplinirano ubranostjo in sposobnostjo niansiranja svojih dobrih glasov dosegljivo zelo ugoden vtis". Nato navaja ugodne ocene k posameznim točkam programa ter zaključuje: "Zbor in njegov dirigent so bili z uspehom svojega debuta lahko zadovoljni".

Dopisnik dnevnika "La Nación" pravi: "Gallus" je napravil močan vtis in pokazal pomembno stopnjo ubranosti in discipline, zvočnih kvalitete, pestrosti in barvitosti ter je izvajal pomemben program, ki ga je začel z važno, prvič izvajano "Missa 4 vocum super mixolydium" Jakoba Petelina-Gallusa iz 16. stol. — delo, ki se odlikuje po svoji plemenitosti in globini izražanja, pa tudi po mojstrsko izdelani polifonski zgradbi. Sledila so dela različnega značaja, izvirna Lajovic, Ravnika, Tomca, p. Lichiusa (izvajanje je bil njegov štiriglasni Nocturno), Draga, Geržiniča, Marolta in Osane. Vse te skladbe so bile izvajane z vsemi

prej omenjenimi lastnostmi in kvaliteta-mi zbora in so žele toplo odobravanje poslušalcev."

Jorge D'Urbano, muzikolog in kritik, pa je porabil nastop pevskega zbora "Gallusa", da je v dnevniku "La Critica" načel pereč problem tukajšnjega kulturnega življenja. D'Urbano najprej ugotavlja, da je vsled močnega individualnega povdarka bila v deželi zborovska glasba vedno rezervirana za male skupine posameznih narodnostnih skupin, dočim preprosti človek na kmetih benka na svojo kitaro, ki ga drugi poslušajo, meščan pa se razveseljuje ob tangu, ki mu ga posreduje ne sam pevec. Še več: stara narodna tradicija daje prednost igri pred dejavnostjo, igri 22 mož na nogometnem igrišču, ki jo opazujejo stotisoči." — Preiskovanje in analizo vzrokov te značilnosti kritik prepušča sociologom, povdarja pa še, da v deželi manjka zborovskega udejstvanja in v zvezi s tem pohvali prizadevanje Glavnega ravnateljstva za kulturo, ki je letos organiziralo vrsto vokalnih koncertov, na katerih nastopajo domači zbori in zbori nekaterih tujih

narodnostnih skupin, ki so močno vko-reninjene v te vrste pevskem delovanju. Tako so ti koncerti glasben dogodek, še več: so družbeni dogodek, simbol današnjih dni, ko se individualizem mora umakniti skupnim naporom, brez česar ni zborovske glasbe in ničesar drugega ne."

Nato govori o "Gallusovem" koncertu, pove, da je bil posvečen izključno skladbam slovenskih avtorjev ter ugotovi, da so bila izvajanja sveža in zelo zanimiva.

Končno pravi: "Zbor "Gallus", ki je kolikor mi je znano — prvič nastopil izven kroga svoje narodnostne skupine, je zbor ljubiteljev petja, zato nima in ne more imeti kvalitete poklicnih zborov, ki jih sestavljajo zelo izbrani in v ta namen posebej izvežbani glasovi. Toda biti moramo hvaležni, da nam je zbor omogočil spoznati vsaj nekaj iz repertorja, ki nam je doslej bil popolnoma neznan in je to storil z lepoto, natančnostjo in očitnim navdušenjem, za kar gotovo nima napor zborovega dirigenta zadnje zasluge."

Kaj naj dostavimo k vsemu temu? Čestitamo in vztrajajte! M. P.

SLOVENC I P O S V E T U

Spanija

V Barceloni je bila prošnja procesija s sv. rožnim vencem za preganjano Cerkev za železno zaveso. Na kilometre dolga procesija samih mož in fantov je bila nad vse veličastna. Posebno mesto je v procesiji pripadalo zastopnikom narodov, ki ječe pod komunističnim jarmom. Tako so bili tudi Slovenci zastopani po naših študentih. Dva visokošolca sta nosila velik napis: Marija, prosi za svobodo našim deželam! Namestili so tudi 15 oltarjev, od katerih je vsak predstavljal eno skrivnost sv. rožnega venca. Na oltarjih so bile podobe poedinih božjih poti med narodi onstran zaves. Tako je na slovenskem oltarju bila slika brezjanske Marije in pod njo napis: Marija Pomagaj — patrona de Eslovenia.

Avstralija

Sporočam Vam, da sem prejel vse Zbornike-Koledarje, ki ste mi jih poslali. Glede letošnjega Zbornika moram

izraziti uredništvu globoko spoštovanje in hvaležnost, da se ni ustrašilo mnogih žrtev in naporov, ki so v zvezi z izdajo tako velikega dela, zlasti pa še v inozemstvu. Zbornik-Koledar dostojno predstavlja Slovence, raztresene po vsej zemeljski obli ter bi zaslužil, da bi ga morala imeti vsaka knjižnica v vsaki slovenski družini. Kajti kljub temu, da se nahajamo v inozemstvu, oziroma v novo izbrani domovini ter kljub temu, da smo pred problemom nove izgradnje svoje bodočnosti, ne bi smeli opustiti stare slovenske navade — lepe domače knjižnice. S to navado moramo nadaljevati in jo prenesti na naše otroke, saj tiskana lepa domača beseda še bolj toplo zveni na naša ušesa med tuje govorečim narodom. Upam, da bo uredništvo nadaljevalo že s svojo tradicijo in nam bo tudi za novo leto izdalo zbornik. S prošnjo, da vstrajate pri tem važnem kulturnem delu, Vas lepo pozdravljam

J.P.

(Por D.S.A.M.); O delavskem gibanju v USA (Dr. Miha Krek); Kardinal Ler-carro (S. R.); Vzgoja socialnega čuta (dr. Rudolf Hanželič); Marija in delo (dr. Ivan Ahčin); Slovenci in gospodarske družbe (Jože Mavrič); šest socialni študijski teden v Cordobi; Za božjo demokracijo kruha; Socialno-gospodarske vesti iz Kanade (Peter Markež); Iz domačega in tujega tiska.

Pravna posveovalnica "Svobodne Slovenije"

VPRAŠANJE: Za opravo svojih privatnih poslov sem si najel avtotaksi in se peljal z njim po ozemlju province. Na nekem križišču smo trčili s tovornim avtomobilom tako nesrečno, da sem bil močno poškodovan. Od koga morem zahtevati povračilo za povzročene telesne poškodbe?

ODGOVOR: Za povzročene poškodbe Vam jamči v prvi vrsti Vaš avtoprevoznik. Ako Vam prostovoljno škode ne pavrne, to je, če Vam ne plača od Vas zahtevane odškodnine, ga boste k temu prisilili s tožbo. Lahko pa zahtevate odškodnino direktno od lastnika in vozniča tovornega avtomobila, ki ste z njim trčili na cestnem križišču. Le — temu pa boste seveda morali dokazati, da je on zakrivil trčenje. Iz Vašega vprašanja bi se dalo sklepati, da sta obe vozili istočasno prispeli na sredo ceste do točke, kjer se je trčenje izvršilo. Sodišče bo upoštevalo predvsem določila cestno — prometnega reda. Ta določila, da morajo vsa vozila, predno prispejo na cestno križišče, svojo hitrost zmanjšati in da mora obstati pred križiščem vsako vozilo ter dati prednost onemu, ki prihaja z njegove desne strani, da pred njim križa cesto. — Ako je torej v Vašem primeru tovorni avto, ki je povzročil trčenje, prispel z leve strani, bo brez nadaljnjega moral njegov lastnik in voznik plačati zahtevano odškodnino, ki jo bo sodišče na zahtevo tožene stranke določilo z izvedenci. — Ako pa je tovorni avto trčil v Vas z desne strani, pa odškodnino ni dolžan plačati. V tem primeru Vam pa pristojna, kakor rečeno, pravica do odškodnine zoper Vašega voznika.

Napad belih mravelj na Pariz

Pariska predmestja in mesto je napadlo na milijone in milijone belih mravelj. Mestne sanitetne oblasti so pričele takoj s splošno vojno proti njim. Občina je izdala opozorilo prebivalstvu, da naj neusmiljeno pokončuje nevarni mrčes, istočasno pa objavila, da zaenkrat ni nevarnosti, da bi mravlje uničile mesto. Mravlje so iste vrste kakor one, ki so l. 1850 uničevale po Evropi cele vasi in mesta in tudi prebivalstvo. Delajo ponoči in grizejo dolge rove po zidovju in skozi cement, tako da jih ni mogoče opaziti vse dotlej, dokler se stavba nenadoma ne zruši in pokoplje ljudi pod seboj. Kraljica kolonije, ki šteje samo 50 mravelj, lahko v enem dnevu izleže do 40.000 jajčec in tako 800-krat pomnoži svojo vojsko.

VEČNI POPOTNIKI

Ni dolgo tega, kar je ves svet pisal o taborišču v Dachau. Nekaj let po vojni ga res potem ni bilo več, sedaj pa so se vrata spet odprla. Ne za take goste kot za časa Hitlerjeve vlade, pač pa za čisto nove: begunce iz novostanovljene judovske države, ki so "na črno" preko Italije prišli spet v Nemčijo, kjer se počutiljo bolj doma kakor v lastni državi. V Dachau sedaj čakajo na emigracijo v južnoameriške države. Ko

"NAŠA BESEDA"

je knjiga slovenske šolske mladine!
Vsak slovenski dom jo mora imeti!
Samo še nekaj izvodov ima po ceni \$ 15.—

DRUŠTVO SLOVENCEV
Victor Martínez 50, Buenos Aires

Ne bojte se španščine!
Prav lahko se je boste naučili!
Vzemite v roke
R. Riglerjev učbenik
"SAM TEMELJITO
KASTELJANSKO"
Broširan izvod \$ 40.—
v platno vezan izvod \$ 50.—

Naroča se pri Društvu Slovencev
Victor Martínez 50, Buenos Aires

Imprenta, Dorrego 1102. T. E. 54-4644. Bs. Aires

CERKVENI OGLASNIK

Letošnja telovska procesija bo v nedeljo 20. junija, v cerkvi Marije Pomočnice, Zavod Don Bosco, Av. de Mayo 2000, Ramos Mejia. Pričetek z mašo ob 10. uri.

Kraji Capital, Lanus, Ramos Mejia in San Martín bodo kot vsako leto poskrbeli za ureditev štirih procesnih oltarjev.

OBVESTILA

Občni zbor Slovenske dekleške organizacije bo v nedeljo 13. junija ob pol 4 popoldne v Colegio Ana Janer na J. B. Alberdi 2555. Iskreno vabljen vsa dekleta, zlasti naj ne izostane nobena članica organizacije. — Odbor.

Tretji socialni dan bo letos obravnaval tako važno in tako aktualno stvarno — vprašanje našega zdravja —, da bi se moral sleherni Slovenec in sleherni Slovanka udeležiti zborovanja, ki bo 27. junija popoldne v cekveni dvorani Ciudadela. Na zborovanju bomo iz ust slovenskega zdravnika slišali o boleznih, ki zlasti razsajajo v Argentini in o načnu, kako naj se jih varujemo, zatem pa kakšna je argentinska zdravstvena zakonodaja in kaj je tudi našim ljudem na razpolago v primeru bolezni. Mladina pa bo slišala predavanje o pomenu pametnega športa za mladega človeka.

Christian Democratic Review

Pod gornjim naslovom je v Sev. Ameriki pričela izhajati v tiskani obliki uradna publikacija Kršč. demokratske zveze Srednje Evrope (CDUCE). Tako ta številka predstavlja velik napredek v primeri z dosedaj razmnoženimi News Service, ki jih je izdajala ista organizacija. Prva številka ima naslednjo vsebino: Verski kominform — popis versko-cerkvenih organizacij pod vodstvom komunizmu naklonjenih duhovnikov in laikov — katolikov na Poljskem, Češko-Slovaškem in Ogrskem, Strah pred svobodo — kratek popis berlinske konference in spomenice, ki jo je CDUCE narenila na zun. mlin., opozarjajoč jih na nujnost osvobodjenja Srednje Evrope, Konferenca v Caracasu — navedba razlogov, zakaj bi moral biti svobodni svet proti izbiri Caracasa kot mesta zasedanja, ker je venezuelska kršč. dem. stranka COPEI preganjana in so njeni predstavniki v emigraciji, Političen položaj v Italiji — ob priliki prihoda Selbe na oblast, Zveza evropskih dežel — pogled CDUCE nanjo v zvezi s papeževim govorom o nujnosti združitve Evropejcev v skupno naddržavno telo, Titova demokracija — povzetek izrpnega članka iz Frankfurter Hefta, Debata o človeških pravicah pred UNO — kratek povzetek misli, ki jih je podal gl. tajnik CDUCE Poljak Sieniewicz na zasedanju UNO komisije za človečanske pravice.

OSEBNE NOVICE

Družinska sreča. V družini g. Jakoba Sušnika in gospe Antonije, roj. Hafner v Lanusu se je rodil 22. maja 1954 sinček, ki so ga dne 6. junija t. l. krstili na ime Ivan. Srečnim staršem naše čestitke!

Društveni oglasnik

Člani in članice Društva Slovencev! Stopili smo že v drugo polovico leta! Poravnajte članarino in posmrtninski prispevek!
Ne odlašajte s plačilom!

Društvo Slovencev

Krajevni odbor Društva Slovencev v Lanusu priredi v nedeljo 13. junija 1954 takoj po slovenski maši v cerkveni dvorani spominsko proslavo v počastitev žrtev komunistične revolucije v Sloveniji. Vljudno vabi vse slovenske rojake iz Lanusa in bližnje okolice, da se te prireditve udeležijo.

Krajevni odbor Društva Slovencev v Lanusu

ROJAKI IN ROJAKINJE!

KRAJEVNI ODBOR DRUŠTVA SLOVENCEV in SLOVENSKI CERKVENI PEVSKI ZBOR V RAMOS MEJIA
Vas lepo vabita na

Proslavo protikomunističnih žrtev,

ki bo na praznik sv. Rešnjega Telesa

17. junija 1954 ob 4. uri popoldne v Ramos Mejii

S P O R E D :

I. V župni cerkvi:

Pete litanije Srca Jezusovega

II. V cerkveni dvorani:

1. Nastop otrok slovenskega tečaja pod vodstvom gđ. učiteljice Anice Šemrov.
2. Petje Slovenskega cerkv. pevskega zbora pod vodstvom pevovodje g. Gabrijela Čamernika.
3. Spominski govor — g. Rudolf Smersu.

"CASA BOYU" — urarna in zlatarna

OLAZABAL 2336

Tel. 76 - 9160

pol kvadre od Cabilda 2300

URE vodilnih švicarskih znamk;

BUDILKE zelo trpežne in zanesljive;

DARILA v zlatu in srebru ohranjajo obdarovancu trajno vrednost in spomin;

NAKIT moderne izdelave in oblike.

Radi popolne omejitve uvoza ur in budilk, opozarjamo vse, ki jih potrebujejo, da si jih pravočasno nabavijo.

POPRAVILA UR IN ZLATNINE — točno in zanesljivo

(Naše stranke se lahko zglase pri nas tudi ob sobotah popoldne in sicer v našem stanovanju, ki je v I. nadstropju v isti hiši Olazabal 2338, dto. 5)

Mendoza

K brezjanski Mariji Pomagaj na Challao vsako leto poromamo mendoški Slovenci. Letos je bilo naše skupno romanje dne 30. maja, ko je med nas prišel č. g. Ogrin iz San Luisa in ki je tudi vodil romarsko slovesnost.

Lepo sončno vreme je ogrelo dan in naše majsko raspoloženje podvojilo. Z avtobusom in peš so prihitali slovenski rojaki iz Mendoze in okolice k prijazni kapelici, kjer stoluje čudodelna podoba naše Pomočnice. Ob 12. uri se je pričela sv. maša s pridigo in skupnim sv. obhajilom.

Med sv. mašo je ubrano prepeval mešani zbor, ki je privabil v kapelo mnogo domačinov, ki na Challao ne prihajajo toliko na romanje kot na izlete in so vstrajali celo med slovensko pridigo, dasi je niso razumeli, le da bi še slišali petje. Vsekakor ubrana cerkvena pesem vrši tudi svoje misijonsko poslanstvo.

Popoldne smo imeli na prostem pred luterško kapelico zborovanje. Po končanih govorih je č. g. Ogrin blagoslovil novo podobo brezjanske Marije, ki bo odlej romala od hiše do hiše slovenskih družin in jo bo spremljala prošnja, da bi izprosila bratske ljubezni med rojaki.

Uvrstili smo se nato v procesijo, med katero so fantje nosili milostno podobo, okrašeno s slovenskim šopkom, Rožni venec in ljudska pesem Mariji na čast se je razlegala po pobočju, dokler se nismo spet vrnili v kapelo, kjer smo s slovesnimi petimi litanijami in obnovitvijo posvetitve Brezmadežnemu Sreju

Slovenska umetniška razstava

Arhitekt Viktor Sulčić, naš rojak, je tudi pomemben slikar in bo odprl svojo razstavo akvarelov dne 21. t. m. v galeriji Witcomb. Že zdaj opozarjamo naše bralce na ta lepi dogodek, o katerem bomo še poročali.

Zbornik-Koledar Svobodne Slovenije v vsako slovensko družino!

Vse vrste

ZAVAROVANJA

PROTI POŽARU IN TATVINAM TER

ZAVAROVANJE AVTOMOBILOV

ZAVAROVANJE DELAVCEV (Zakon št. 9688)

ZIVLJENSKO ZAVAROVANJE

JAMSTVO ZA ODSKODNINO PO GRADBENEM ZAKONIKU

POMORSKO ZAVAROVANJE

Prevzema

VLADIMIR BENKO

Zastopnik zavarovalnih družb

BUENOS AIRES

T. E. 31 - 3494

CORDOBA 374-20

S U D E X P O R T - T R S T

Zastopnik KLIČAN

ZNANO PODJETJE ZA POŠILJANJE PAKETOV IZ TRSTA

25 de Mayo 140/L. of. 15 - Tel. 34-8661 in 33-7249 - Buenos Aires
PRVOVRSTNO BLAGO. — Vsaka pošiljka je zavarovana ter vsako morebitno škodo povrnemo.

Paketi prispejo v roku približno 25 dni. Jamčimo kot doslej za vsako delno ali popolno izgubo. Pošiljamo pakete, ki so po najnovejših carinskih odredbah oproščeni carine.

Pošiljamo pravtako v vrečah prvovrstno moko in posode čiste masti.

Z letalsko pošto pošiljamo vse vrste zdravil.

Iz Republike Argentine pošiljamo pakete s hrano, tekstilnim blagom in s starimi oblekami, ki nam jih prinesejo stranke in to proti minimalni nagradi, ki je mnogo manjša, kakor pa vrednost časa, ki ga Vi izgubite z odpošiljativjo paketa.